

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2015 ROK

I. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest aktem prawnym stanowiącym, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii oraz z uchwaloną 29 lipca 2005r. ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wyraźnie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i wyznacza kierunki zwalczania patologii.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Zjawiska alkoholizmu i narkomani budzą duże emocje opinii publicznej.

Gmina Lubraniec realizuje zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w oparciu o uchwalany corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej „Programem”.

Program ten poprzez realizację określonych w nim celów wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki uzależnień związanych z nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków.

Celem programu jest minimalizacja szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2015 roku. Do tych zadań należy podjęcie takich środków zaradczych oraz naprawczych, które minimalizowałyby skutki a przede wszystkim zapobiegałyby alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy.

Europejski Plan Działań wobec szkód spowodowanych konsumpcją alkoholu podkreśla wyraźnie, że podejmowanie możliwie jak największej liczby działań powinno odbywać się na szczeblu lokalnym. Wszelkie działania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii mają nie tylko umocowanie ustawowe, ale przede wszystkim stanowią świadome działanie samorządu na rzecz dobra społeczności lokalnej.

Integralną częścią Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii jest diagnoza lokalnych problemów, dająca podstawową orientację w zakresie potrzeb i problemów, jakie rzeczywiście występują w gminie, co z kolei sprawia, że przygotowany do realizacji program jest adekwatny do warunków lokalnej rzeczywistości, w jakiej żyją mieszkańcy gminy Lubraniec.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Gmina Lubraniec położona jest w południowej części województwa kujawsko - pomorskiego, w powiecie włocławskim. Jest jedną z 5-ciu gmin w powiecie o statusie miejsko-wiejskim. Według danych uzyskanych w grudniu br. gmina Lubraniec liczyła 10.003 mieszkańców (w 2013r. 10.075 osób), z tego 3.152 zamieszkuje w mieście, a 6.851 osób na wsi.

Na terenie gminy funkcjonuje 6 placówek oświatowych tj. Zespół Szkół w Lubrańcu, Zespół Szkół w Kłobi, Publiczne Gimnazjum w Siemnowku, Publiczna Szkoła Podstawowa w Sarnowie i Zgłowiączce, Przedszkole Samorządowe w Lubrańcu oraz dwie szkoły ponad gimnazjalne.

Przyjmuje się na podstawie wywiadu, że pierwszy kontakt z alkoholem - najczęściej piwem oraz paleniem papierosów mają dzieci z klas starszych szkół podstawowych, a z narkotykami dzieci z gimnazjum oraz szkół ponad gimnazjalnych.

W roku 2014 nie odnotowano żadnych zgłoszeń osób uzależnionych od narkotyków.

Z danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku wynika, że na dzień 31 października 2014 r. z gminy Lubraniec zarejestrowanych było 892 bezrobotnych z tego:

- 290 osób to mieszkańcy miasta, w tym: 168 kobiet i 122 mężczyzn,
- 602 osób to mieszkańcy wsi, w tym: 313 kobiet i 289 mężczyzn.

Prawo do zasiłku posiadało 91 osób, z tego:

- 44 osób na wsi, w tym: 12 kobiet i 32 mężczyzn,
- 47 osób w mieście, w tym: 26 kobiet i 21 mężczyzn.

W porównaniu do roku ubiegłego (1019 bezrobotnych) liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 127 osób. W mieście liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 40 osób, a na wsi liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 87 osób.

Bezrobocie jako problem społeczny, jest powszechnie uznawane za główną przyczynę ubożenia społeczeństwa, a zarazem prowadzi do nadużywania alkoholu i narkotyków.

W roku 2014 opieką społeczną objęto 43 rodziny, w porównaniu do roku ubiegłego ilość rodzin objętych opieką zmniejszyła się o 6 rodzin.

Z powodu uzależnienia od alkoholu (co najmniej jednego członka rodziny) pomocą objęto 43 rodziny: zasiłki stałe otrzymało 14 osób, zasiłki jednorazowe celowe otrzymało 34 osoby, zasiłki okresowe otrzymało 40 osób i pomoc socjalną otrzymało 43 osoby.

Na terenie gminy i miasta znajduje się 37 punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych, z tego:

- 34 punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 3 punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży.

W porównaniu do 2013 roku liczba ta zmniejszyła się o 2 punkty.

Na jeden punkt przypada 270 mieszkańców naszej gminy (w 2013 roku przypadało 258 mieszkańców).

Do dnia 05 grudnia 2014 r. wydano ogółem 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym do spożycia poza miejscem sprzedaży 6 zezwoleń i 1 zezwolenie do spożycia w miejscu sprzedaży.

Na imprezy organizowane na terenie gminy wydano ogółem 20 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo, z tego:

- 14 zezwoleń jednostkom ochotniczych straży pożarnych,
- 6 zezwoleń przedsiębiorcom.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydano zgodnie z limitami ustalonymi przez Radę Miejską.

W ramach współpracy policja prowadzi systematyczne kontrole placówek handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych znajdujących się na terenie gminy. W okresie od 01.01.2014 roku do 30 października 2014 roku funkcjonariusze Posterunku Policji w Brześciu Kujawskim przeprowadzili ogółem 372 kontrole placówek handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych, z tego: 181 w mieście i 191 na wsi. Nie ujawniono przypadków oraz nie odnotowano, aby w sklepie

prowadzona była sprzedaż alkoholu bez wymaganego zezwolenia lub niezgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Dane otrzymane z policji wskazują, że w okresie od 01 stycznia do 30 października 2014 roku w związku z nadużywaniem alkoholu policja odnotowała 58 interwencji domowych (w 2013 roku odnotowano 34 interwencje). Prowadzono 20 postępowań pn. „Niebieska Karta”.

Przeprowadzono 6 postępowań przygotowawczych zęczenia się nad rodziną.

Ujawniono 9 przypadków naruszenia zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Wystąpiono do Prokuratury Rejonowej we Włocławku i Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Lubrańcu o zastosowanie leczenia odwykowego w przypadku 16 mieszkańców (w 2013 r. było 14 osób). Ponadto 43 osoby umieszczono w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych celem wytrzeźwienia. Natomiast 22 osoby odwiezione zostały do miejsca zamieszkania i przekazane rodzinie.

Działająca Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do 05.12.2014 roku odbyła 11 posiedzeń podczas, których między innymi prowadziła rozmowy informacyjno – motywujące z 5 osobami nadużywającymi alkohol oraz z członkami rodzin osób uzależnionych.

W wyniku prowadzonych rozmów uzależnione 5 osób dobrowolnie zobowiązało się ograniczyć spożywanie alkoholu i podjęły terapię w działającym na terenie naszego miasta Klubie Abstynenta „Nadzieja”.

Do dnia 05 grudnia br. komisja ogółem wydała 27 pozytywnych opinii odnośnie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Efektywną formą pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniami jest w ramach współpracy ze szkołami, stowarzyszeniami, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury organizacja wypoczynku letniego w formie wycieczek, Dnia Dziecka, Mikołajków z upominkami. Również w tym roku w szkołach na terenie gminy realizowane były programy i warsztaty profilaktyczne, spektakle, konkursy, w których uczestniczyły dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem uzależnień oraz prowadzone były zajęcia wychowawczo - profilaktyczne dla pozostałych dzieci i młodzieży, aby nie popadły w problemy i zagrożenia związane z alkoholizmem, narkomanią, przemocą i agresją.

W celu urozmaicenia mieszkańcom gminy spędzania wolnego czasu, doposażono w nowy sprzęt istniejące place zabaw dla dzieci.

W zakresie profilaktyki dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz pracę z dziećmi i młodzieżą z rodzin patologicznych zajmuje się także Klub Abstynenta „Nadzieja”, który liczy 42 członków, w tym: grupa AA, Krucjata Wyzwolenia Człowieka, sekcja brydża, sekcja szachów oraz świetlica i punkt porad terapeutycznych. Zatrudnieni w klubie terapeuci prowadzą z młodzieżą w placówkach oświatowych pogadanki i prelekcje na tematy uzależnień.

W każdy piątek z porad terapeutycznych korzysta średnio do 16 osób, co daje około 480 osób rocznie. Do osób uzależnionych i współuzależnionych klub organizuje wyjazdy na spotkania trzeźwościowe i mitingi.

W klubie funkcjonuje świetlica profilaktyczno - wychowawcza dla dzieci z rodzin uzależnionych, skupiająca 36 dzieci. Świetlica wyposażona jest w 3 komputery z dostępem do Internetu, które są pomocne w pracy dydaktycznej. Dla dzieci organizowane są co dwa tygodnie zajęcia terapeutyczne z zagadnień uzależnień, patologii w rodzinie oraz wyjazdy do Ośrodków Terapeutycznych. Organizowany jest Dzień Dziecka i tzw. „Mikołajki ” z upominkami o charakterze terapeutycznym.

III. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Na 2015 rok przyjmuje się do realizacji następujące działania:

1. Dofinansowanie stowarzyszeń, organizacji lub instytucji wyłonionych w drodze konkursu realizujące swoje działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanią poprzez:
 - prowadzenie świetlicy profilaktyczno – wychowawczej,
 - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i terapeutycznej

- w szczególności dla dzieci i młodzieży i osób dorosłych oraz ich rodzin,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychologicznej i prawnej,
 - oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu i narkotyków oraz zapobieganie nowych zagrożeń poprzez działania informacyjne, rozmowy, spotkania, odczyty, prelekcje, telefon zaufania itp., organizowanie imprez abstynenckich.
2. Zorganizowanie lub dofinansowanie wypoczynku letniego lub zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych (kolonie, wycieczki, biwaki, obozy, zimowiska, rajdy rowerowe, itp.).
 3. Zorganizowanie lub dofinansowanie programów o tematyce uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, dla osób zajmujących się problemami uzależnień oraz zorganizowanie lub dofinansowanie imprez okolicznościowych, konkursów, plebiscytów, spektakli, i itp. związanych z profilaktyką.
 4. Zakup wydawnictw, czasopism, plakatów, ulotek, broszur, itp. propagujących szkodliwość uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz innych uzależnień.
 5. Podejmowanie innych działań umożliwiających zagospodarowanie wolnego czasu, zdrowego stylu życia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym dofinansowanie zakupu sprzętu rekreacyjnego - rehabilitacyjnego na wyposażenie placów zabaw dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz koszty związane z przygotowaniem nowych miejsc rekreacyjnych dla dzieci.
 6. Współpraca z Klubem Abstynenta „Nadzieja” działającym w Lubrańcu.
 7. Współpraca z Pełnomocnikiem Wojewody ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień.
 8. Współpraca z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejsko – Gminną Biblioteką Publiczną, Miejsko- Gminnym Ośrodkiem Kultury, z jednostkami oświaty, klubami sportowymi działającymi na terenie gminy, Kuratorem Sądowym, policją, sołtysami, jednostkami OSP, zespołem interdyscyplinarnym.
 9. Prowadzenie rozmów interwencyjno - motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich rodzinami.
 10. Współpraca z poradniami odwykowymi w zakresie kierowania osób, które dobrowolnie podejmują leczenie odwykowe.
 11. Kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia w zakładzie leczenia odwykowego w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu.
 12. Dodatkowym wymogiem przed wydaniem zezwolenia (z wyjątkiem jednorazowego) jest zasięgnięcie opinii rady osiedlowej i organu wykonawczego jednostki pomocniczej.

IV. WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW MIEJSKO - GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w posiedzeniu komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości:

- 1) dla przewodniczącego komisji i I zastępcy oraz dla II zastępcy przewodniczącego i sekretarza
- 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 3) dla pozostałych członków komisji - 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

**Projekt preliminarza wydatków
na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok**

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł.
1.	Dofinansowanie stowarzyszeń, organizacji lub instytucji wyłonionych w drodze konkursu realizujące swoje działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii poprzez: - prowadzenie świetlicy profilaktyczno – wychowawczej, - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i terapeutycznej w szczególności dla dzieci i młodzieży i osób dorosłych oraz ich rodzin, - udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychologicznej i prawnej, - oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu i narkotyków oraz zapobieganie nowych zagrożeń poprzez działania informacyjne, rozmowy, spotkania, odczyty, prelekcje, telefon zaufania itp., organizowanie imprez abstynenckich.	63.000,00
2.	Zorganizowanie lub dofinansowanie wypoczynku letniego lub zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych (<i>kolonie, wycieczki, obozy, biwaki, zimowiska, rajdy rowerowe, itp.</i>)	25.000,00
3.	Zorganizowanie lub dofinansowanie programów o tematyce uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, dla osób zajmujących się problemami uzależnień oraz zorganizowanie lub dofinansowanie imprez okolicznościowych, konkursów, plebiscytów, spektakli, i itp. związanych z profilaktyką, a także zakup wydawnictw, czasopism, plakatów, ulotek, broszur, i itp. propagujących szkodliwość uzależnienia od alkoholu i narkomanii oraz innych uzależnień.	15.000,00
4.	Wynagrodzenie i pochodne dla członków komisji.	15.000,00
5.	Dofinansowanie zakupu sprzętu rekreacyjnego - rehabilitacyjnego na wyposażenie placów zabaw dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz koszty związane z przygotowaniem nowych miejsc rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w celu zagospodarowania wolnego czasu, zdrowego stylu życia, koszty związane z doposażeniem miejsc stanowiących formę alternatywnego spędzenia wolnego czasu, koszty związane z nadzorem i kontrolą punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Lubraniec.	41.000,00
6.	Ogrzewanie lokalu przeznaczonego do prowadzenia działalności związanej z profilaktyką uzależnień.	6.000,00
7.	Różne opłaty i składki (w tym koszty związane z opłatami za badanie i sporządzenie opinii sądowo-psychologicznej osób kierowanych na przymusowe leczenie w placówkach odwykowych).	1000,00
Ogółem wydatki		166.000,00

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu

Piotr Sławianowski